

MOTÝL

MIROSLAVA
VARÁČKOVÁ

HRIECH V MENE ŽIVOTA

MIROSLAVA VARÁČKOVÁ
HRIECH U MENE ŽIVOTA

MIROSLAVA VARÁČKOVÁ
HRIECH U MENE ŽIVOTA

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Copyright © Miroslava Varáčková 2010

Design © Motýl' design 2010

Cover photo © Isifa 2010

Slovak edition © Vydavateľstvo Motýl' 2010

ISBN: 978-80-89482-11-5

PROLÓG

Pomaly som rozlepila oči. Tma. Chvíľku trvalo, kým si na ňu moje zreničky privykli a začali vnímať okolie. Ležala som na niečom tvrdom a studenom, podľa hmatu som predpokladala, že je to betónová podlaha. Celé telo som mala ako rozlámané a v hlave mi príšerne hučalo. Navôkol sa vznášal zápach potuchliny, čo spôsobovalo, že sa mi dýchalo veľmi ťažko a namáhavo a smrad mi nepríjemne dráždil hrdlo.

„Nina, si tu?“ kúsok odo mňa sa ozval tichý chrapľavý hlas.

„Som,“ dostala som zo seba, hoci v ústach som mala neznesiteľné sucho. „Kde sme to?“ zmätene som sa pokúšala obhliadnuť po okolí. Pomaly som sa posadila a cítila som každý jeden otlačený sval.

„Ja neviem,“ odvetil Juraj, ktorého dotyk som vzápätí pocítila na pleci.

Oči sa mi pomaly zorientovávali v hustom šere, takže postupne som začínala rozoznávať obrysy jeho postavy, ležiacej kúsok vedľa mňa.

„Strašne ma bolí hlava,“ šepala som. Mala som pocit, že mi ju roztrhne.

„Mňa tiež. To asi z tej *narkózy*, ktorú sme dostali,“ povedal. Počula som, ako sa snaží o pokojný tón, ale aj napriek tomu bolo z neho cítiť miernu nervozitu.

„Vôbec nechápem, čo sa stalo. A kde to sme? Čo to má celé znamenať? Naozaj tomu nerozumiem,“ zmätene som zo seba

chrčila množstvo otázok. Pomaly, ale isto sa do môjho vnútra vkrádala panika. Bola som ešte stále mierne omámená a vôbec som netušila, ako by som si celú záležitosť mala vysvetliť. Kto to má na svedomí a prečo.

„Ani ja.“ Juraj nahmatal moju ruku a pomohol mi vstať. „Mali by sme nájsť nejaký východ. Musíme sa dostať odtiaľto čím skôr preč. Pod!“

Vstal a opatrne kráčal popri stene. Sliepňala som do tmy a zdalo sa mi, že každú chvíľu sa povraciam. Jemne som sa mu dlaňou pridržala chrbta a nasledovala jeho pomalú, neistú chôdzu. Krok za krokom, centimeter po centimetri sme sa posúvali nevediac kam. V hlave mi vírilo nespočetné množstvo otázok, vnútram sa mi rozložil obrovský strach a celá som sa triasla.

Miestnosť, v ktorej sme sa, netušiac ako, ocitli, bola neveľká. V jednej jej časti sa nachádzal prechod do ďalšej, o čosi menšej, s umývadlom a záchodom. Všetko som vnímala nejasne a skôr podľa hmatu, pretože šero bolo husté a videla som cezeň len s problémami.

Na jednej stene celkom hore sa črtalo úzke podlhovasté okno. Pôsobilo, akoby sme boli v nejakej pivnici alebo suteréne.

Zdalo sa, že vonku sa už zotmelo, z čoho som usúdila, že sme boli omráčení pekných pár hodín. Odhadovala som, že muselo prejsť veľa času, od chvíle, čo sme sa prechádzali ulicami.

„Tu niečo je,“ vyhrkol. „Nejaké dvere.“

„Skús otvoriť,“ s očakávaním som ho pobádala.

Počula som, ako stlačil kľučku. Znova. A znova. Stále rýchlejšie a rýchlejšie ňou kmásal.

„Do riti,“ nahlas zasyčal a buchol pästou do dverí.

„Zamkli nás tu,“ roztrasenými perami som nahlas vyslovila skutočnosť. Žalúdok mi zvieralo a nedokázala som zastaviť zimnicu, ktorá mi lomcovala celým telom. Od temena až po končeky prstov na nohách som sa triasla ako osika.

„Otvor, počuješ?! Do riti, otvor tie posrané dvere!“ skríkol a opäť mlátil päšťou do dverí.

Zbytočne. Dvere sa nepohli ani o milimeter a ani spoza nich sa nedočkal žiadnej odpovede.

Juraj sa popri stene zošuchol k zemi. Obrysovo som videla, ako si bezmocne sadol a v zúfalstve spustil ruky vedľa tela.

Nahla som sa k nemu.

„Vstaň, lebo prechladneš. Zem je studená.“

PRVÁ KAPITOLA

ŽIVOT BEZ ŽIVOTA

Sedela som na okennom parapete a neprítomne pozerala na prázdny chodník niekde pod sebou. Ulica bola v tú neskorú hodinu pustá a smutná, len pouličná lampa si húdla svoj nočný monológ o tom, čo mohlo byť a nie je a možno i o túžbe zmeniť svoj osudom daný stereotyp.

Noc bola vždy najhoršia. Horšia ako ráno a horšia ako deň, pretože práve jej prenikavé ticho sa mi zarezávalo do uší a posielalo signál priamo do môjho mozgu o tej neznesiteľnej samote.

Často som nemohla spať, dokonca ani ležať v posteli, tak som sa zvykla chúliť za oknom práve ako vtedy a pozeráť na nehybnú ulicu. Veľmi som túžila zdrhnúť zo svojho sveta preč. Navždy. Nenávratne. Presne tam, kde on.

Niekedy som mu závidela, že on nemusí znášať tú trýznivú bolesť zo straty, zatiaľ čo ja áno. Závidela som mu, že už nič nevidí, nepočuje, nevníma... a hlavne necíti. Predovšetkým to.

Čas sa vliekol príšerne pomaly, akoby naschvál. Z duše som nenávidela tú jeho zákernosť. Keď má postáť, ženie sa ako zbláznený a keď zrýchliť... všetko akoby išlo proti mne. Osud, hodiny, ešte aj moje vlastné telo, ktoré odmietalo spať.

Až nadržanom som podišla k posteli a ľahla si, môj spánok však už dlho nebol tvrdý a uvoľňujúci, aký by som si želala. Presnejšie, už rok takým nebol. Veľmi ľahko som vedela zrátať tie mesiace, dni, minúty a sekundy, ktoré delili môj život na ten predtým a ten potom, pretože ten potom by som už životom

v pravom zmysle slova nenazvala. Možno prežívaním, to áno, to by sedelo.

V posteli som sa nešťastne pritúlila k paplónu. Bol studený a nehrial, no netrvalo dlho, kým nasal moje živočíšne teplo a aspoň na chvíľu vzdialene pripomínal človeka.

„Chcela by som sa ráno prebudiť a vedľa seba nahmatať jeho telo,“ boli moje posledné myšlienky pred tým, ako som zavrela oči. Často som si ich odriekala ako otčenáš. „Siahnuť pod paplón a zacítiť pod rukou tú horúcu pružnú pokožku, ktorá sa pod mojím dotykom vždy ešte viac napla. Chcela by som, aby jeho strana postele nebola tak bolestne prázdna a zo všetkého najviac by som si želala nebyť sama.“

Ráno som vstala ešte skôr, ako mi začal zvoníť budík. Keď sa človek zobúdzťa pravidelne v tú istú hodinu, akoby sa priamo v jeho mozgu naprogramoval určitý rytmus. Určitá synchronizácia času a niečoho, čo riadi naše vnútorné budíky, ktoré zvonja aj vtedy, keď myseľ prepla na odpočinkový režim.

Apaticky som vyliezla z perín, prešla do kúpeľne a tam mi zrak okamžite padol na poličku pod zrkadlom. Presne tak ako každé iné ráno.

Jeho zubná kefka tam ešte stále stála. Aj voda po holení s vôňou akéhosi korenia. Zvláštne, že som ju ešte nevyhodila, no zrejme som potrebovala niečo, čo mi ho stále pripomínalo. Niečo, čo ma uisťovalo v tom, že to všetko bola realita a nielen výplod mojej fantázie. Že on bol realita. Sladká, vášnivá, milovaná... stratená.

Rýchlo som si tvár opláchla prúdom studenej vody, prehltla hrču, ktorá mi navrela v krku a pretrela si opuchnuté oči. Odraz mojej vlastnej tváre v zrkadle mi bol akýsi cudzí, akoby ani nepatrilo mne, ale niekomu, kto sa zrodil práve v tom momente, keď som ho pochovala. Niekomu, kto len prežíva z nutnosti a nie z elánu a lásky k životu samotnému. Stávalo sa mi, že

niekedy som sa sama seba a toho, čo vidím v zrkadle, tej úbohej zúfalej trosky, dokonca až zľakla. Nespoznávala som sa v ňom. No v skutočnosti bol pravým odrazom mojej duše, premietnutým do môjho výrazu, sinavej farby, úbohosti...

Úkosom som zazrela na svoje pyžamo, ktoré som mala na sebe už druhý deň a ľahostajne som nad ním mávla rukou.

„Kašľať na to,“ zafrflala som si popod nos, maximálne neochotná prezliecť sa do dačoho iného. „Veď aj načo.“

Cestou do kuchyne som zapla televízor, a keď som nalievala vodu na kávu do kanvice, začula som niečo o predpovedanom konci sveta. Bolo mi z tých dokola omieľaných teórií na grc. Čo všetko médiá dokola pretriasajú a nafukujú do bubliny veľkých rozmerov, len aby prilákali diváka! Čistý hnoj!

Pokrútila som hlavou a prepla. Posledné, čo sa mi chcelo počúvať, bolo práve toto. Ak sa má naša planéta prepólovať, alebo moria vyliť - nech. Môj svet už aj tak dávno stratil sever a moje vnútro rozmetalo tsunami, tak čo horšie by sa mohlo ešte stať.

Z úvah ma vytrhlo zvonenie a nástojčivé vibrovanie telefónu. Ležal na stolíku v obývačke a triasol sa ostošešť, len aby som ho náhodou neprehliadla.

Och, keby som mala čo i len trochu chuti zodvihnúť ho, mlčky som zavzdychala, no nakoniec som sa po ňom predsa len natiahla.

„Kamila,“ ostro blikalo na displeji. Kamila! V hlave sa mi okamžite ozvala siréna.

Celkom som zabudla, že dnes príde, uvažovala som spomalene, ráno mi to nikdy nemyslelo.

„Ahoj,“ zodvihla som a vôbec som sa nenamáhala vyznieť nadšene.

„Čauko, sestrička,“ zvýskla mi do ucha. „Tak som už za hranicami a pomaly sa blížim. Čoskoro som doma a hrozne, hrozne, hrozne moc sa teším. Dúfam, že hneď po robote sa stretieme, pretože sa neviem dočkať, kedy ťa konečne

uvidím.“ Jej radosť by sa dala priam krájať a zabaliť do škatuľky s mašličkou.

„No... áno,“ dostala som ledva zo seba, „jasné, že sa stretneme.“

Na okamih som uvažovala, či jej poviem, že žiadna práca nie je a ja som tak skoro hore len zo zvyku, ale nakoniec som to zamlčala. Veď času bude ešte dosť.

„No však povedz, koľko to je, čo sme spolu neboli? Pol roka? Trištvrte? Nina, veď mne sa to zdá byť minimálne jedno celé storočie,“ zasmiala sa. „Hotová večnosť.“

„Máš pravdu, prešlo skoro osem mesiacov, čo si tu bola naposledy. Teda, ak dobre rátam.“

„Ninuš, nemôžem teraz dlho volať, lebo šoférujem, len som ťa chcela počuť a uistiť sa, či sa poobede ukážeš.“

„Aha. Dobre teda, tak poobede.“

„Lebo inak by som zamierila rovno za tebou a až potom by som išla k našim. Ani si nevieš predstaviť, aká som nadšená, že ťa budem môcť vystíkať. Papa zatiaľ. Vidíme sa čoskoro.“

Bez ďalšej odpovede som zložila.

Vedela som, že ma čaká náročný deň a ja sa budem musieť veľmi premáhať a pretvarovať, hoci pretváрку z hĺbky duše nenávidím. Už o pár hodín sa budem musieť odhodlať takmer po týždni vyliezť von z bytu, prísť do domu rodičov a snažiť sa vyzeráť čo najviac v pohode. Aspoň tak, aby mi to uverili a aby som nerobila starosti ani mame a ani Kamile. A ani otcovi, samozrejme, ale ten by ma pochopil asi najskôr.

Bola som presvedčená, že človek si musí svoju bolesť prežiť. Stráviť ju a nechať prejsť celou bytosťou, až kým nezoslabne. Môj problém bol asi v tom, čo dnes už s istotou viem, že ja som nechcela, aby zoslabla, pretože kým bola silná, tak som vedela, že kus z toho všetkého, čo bolo, je ešte stále vo mne živý. Bála som sa, že ak povolím smútku, aby ma pomaly opúšťal, tak zabudnem. A na neho som jednoducho zabudnúť nemohla. A nechcela.

Ručičky ukazovali trištvrte na štyri. Bol najvyšší čas začať sa obliekať a dať sa trochu do poriadku, kreslo v obývačke však akoby ma držalo... vôbec sa mi nechcelo z neho vstať. Predstava nadchádzajúcich hodín mi bola úplne proti srsti.

Nakoniec som sa predsa len premohla, opustila svoju schúlenú polohu a potom, ako som si pripomenula, že inak to nejde, že z tohto sa jednoducho nevykrútim, natiahla som sa od hlavy po päty do čierneho, pretože čierna bola najlepšia. Najvýstižnejšia. Celkom pristala mojej nálade.

Už oblečená a obutá som ešte na okamih zaváhala odolávajúc nutkaniu vytiahnuť mobil a zavolať, že som chorá. Že mám chrípku, vysokú teplotu, ktorá mi náhle stúpila v priebehu posledných zopár desiatok minút, a tak... ale bolo mi viac ako jasné, že by ma prekukli. Nik z nich, ani jeden člen mojej rodiny by mi to nezožral. Isto nie. A keby aj áno, mohla som si byť stopercentne istá, že okamžite by prifrčala Kamila. Ak nie aj celá moja rodina. Vedela som, že by to nemalo žiadny zmysel. Všetko by to dopadlo určite ešte oveľa horšie a celé moje zatĺkanie by bolo v keli.

Vonku pred činžiakom bol ruch a chladno. Mrazivý vietor mi zachádzal až pod kožu a v náporoch slzil oči. Na november počasie síce ničím výnimočné, no i tak ma prekvapilo. Asi preto, že som bola až príliš zahĺbená do seba a svojho smútku na to, aby som vnímala okolie.

Ľudia zababušení vo vrstvách oblečenia kráčali sem a tam, decká cupitali zo škôl domov, mamičky tlačili svoje ratolesti v kočíkoch, kde spod nánosov diek drobcom ledva trčali nošteky...

Všetko sa hýbalo mojím zabehnutým, stereotypným smerom a rytmom, len ja som si pripadala celá mimo.

Autobus ma odviezol krížom cez mesto a na predposlednej zástavke som vystúpila. Počkala som, kým odíde a sledovala

jeho vzdalujúce sa pozadie. Nevedomky som našahovala čas. Pomaly kládla jednu nohu pred druhú a druhú pred prvú, pomaly zatočila na ulicu, kde stál rodičovský dom, pomaly otvorila bráničku a ešte pomalšie vsunula kľúč do zámky.

Sestrino auto už stálo zaparkované vo dvore. Uvedomovala som si, že by som sa z toho mala tešiť a myslím si, že jedna časť môjho ja po tom aj túžila, ale na takú emóciu, akou bola radosť, vo mne akosi nebolo miesto. Naozaj nebolo.

Len čo som vstúpila do predsieni, pokúsila som sa nasadiť čo najdokonalejší úsmev. Potichučky som sa vyzula, odložila kabát, zhlboka sa nadýchla a vošla ďalej do domu.

„Nina,“ nestihla by som narátať ani do troch, keď sa Kamila ku mne rozbehla a vrhla sa mi okolo krku. „Ani si nevieš predstaviť, aká som rada, že ťa vidím.“

Usmiala som sa a na okamih som zotrvala v jej pevnom objatí. Z toľkého stisku som mala pocit, že sa normálne zadusím. Nadšene ma objímala, šúchala po chrbte, knísala sa so mnou z boka na bok...

„Ale viem. Tiež si mi chýbala.“

Na zlomok sekundy som mala pocit, že chcela ešte dačo povedať. A presne som aj vedela čo, na to som nemusela byť žiadny telepat. Isto iste sa jej dralo na jazyk, prečo som jej často nebrala telefón a neodpovedala na maily. Ale predpokladám, že nechcela začať hneď s výčítkami, preto ma len vzala za ruku a ťahala do obývačky.

Na jednej strane som milovala rodičovský dom. Jeho teplo a útulnosť, no na strane druhej, v ten deň mi tam bolo akosi dusno. Oveľa radšej by som sa zamkla pred svetom vo svojom byte, zatiahla žalúzie, zamkla na dvakrát a ponorila sa do svojej depresie.

Otec sedel v kresle, v lone obľúbené noviny, v ruke šálka s kávou, mama prestierala na stôl...

Mala som chuť utiecť. Vziať nohy na plecia a bežať, čo by dych stačil.

„Ninka moja, vitaj,“ pristúpila mama a pobozkala ma na obe líca. „Nevyzeráš dobre. Zase si schudla,“ neodpustila si poznámku na margo môjho výzoru a ustarane pokrútila hlavou.

„To sa ti zdá, mami,“ pre odľahčenie som pohodila rukou a usmiala sa ešte snaživejšie.

Neuniklo mi však, ako si spolu s Kamilou vymenili veľavravný pohľad. Mohla som vedieť, že pred nimi neskryjem, i keď sa budem snažiť sebaviac, v akom citovom rozporení sa ešte vždy nachádzam. Mohla som vedieť, že ich neoklamem, že mi neuveria, že som v pohode a odhalia ma hneď medzi dverami.

Kamila sa zvalila na sedačku a potľapkala rukou vedľa seba, aby som si prisadla. Vyzerala úžasne. V podstate ako vždy. S drobnou tvárou a svetlými vlasmi pripomínala anjela na starých maľovaných obrázkoch a aj napriek tomu, že bola vždy bláznivá a veľa rozprávala, pôsobila šarmantne.

„Tak ako? Rýchlo rozprávaj, čo máš nové,“ nedočkavo ma nabádala.

Pokrčila som plecami a rýchlo uhla pohľadom.

„Ako v práci? Čo robíš celé dni? Bože, Nina, nevedela som sa ťa dočkať.“

„Čo ja viem?“ vyhýbala som sa priamej odpovedi. „Veď dobre. A ty?“ protiútok je najlepšia obrana, hovorila som si.

„Ja po starom. Celé dni lietam okolo pacientov, som rada že stíham aspoň z času na čas vypnúť. Ale nestážujem si. V podstate som šťastná, že je všetko tak, ako je.“

„A Ženeva? Zmenilo sa niečo?“ snažila som sa rýchlo klásť otázky, ktoré mi ako prvé napadli, len aby sa konverzácia opäť neotočila na mňa.

Zdalo sa mi, že Kamila vytušila moje úmysly. Na okamih si ma premerala, potom sa však usmiala a pokračovala v načatom dialógu.

„Ani nie. Je to pekné mesto. Páči sa mi tam stále, vôbec ma neomrzelo, ako som sa zo začiatku nazdávala a som tam spokojná.“

„To je dobre, Kami. Celkom si si tam zvykla, pravda?“

„Áno...“ odvetila, ale popri tom sa mi spýtavo zavrátila očami do tváre. „Nina, chceš sa ísť porozprávať niekam, kde bude trochu súkromia?“ mierne zvrástila obočie a všimla som si, že pri tej otázke zdvihol od novín zrak aj otec a skúmavo si ma premeral.

„Nie,“ rýchlo som pokrútila hlavou. Až prirýchlo, akoby som chcela zahnať dajaký príznak.

„Určite? Poviem našim, že potrebujem na vzduch a v pokoji môžeme podebatovať,“ povedala šeptom, pozrela smerom k jedálni, kde pobehovala mama, potom preskočila zrakom na otca a nakoniec nazad na mňa. Medzi obočím sa jej vytvorila jemná vráska, ktorá sa zjaví vždy, keď má starosti.

„Nie, naozaj nie,“ pokúsila som sa o úsmev, ale aj napriek tomu, že som sa nevidela, mi bolo viac ako jasné, že ten pokus sa celkom nepodaril.

„Nina,“ chytila ma za ruky. „Nevidela som ťa zopár dlhých mesiacov, ale teraz, keď sme konečne spolu, po tej dobe... mám pocit, že sa stále čím ďalej, tým viac strácaš. Nepáči sa mi, ako vyzeráš. Vieš, akoby si to ani nebola ty. Je hrozné, čo sa ti stalo, no nemôžeš sa donekonečna takto trápiť. Poď, pôjdeme do záhrady. Pokecáme.“

Čo som jej mala na to povedať? Čo?

Že práve o to mi ide? Že sa chcem stratiť zo svojho pokašľaného života, pretože viem, že už nikdy nebude taký, aký by som si ho želala? Že by som najradšej prestala dýchať a...

Nemohla som. Načo by to bolo dobré, priťažovať ešte aj jej.

„Neboj, som... som v pohode a von do tej zimy sa mi nechce,“ šepala som, no aj mne samej to znelo falošne.

Opakom ruky mi prešla po líci.

„Chcela by som tomu veriť, Nina.“

V jednom momente ma začali páliť oči, akoby sa von tlačila slza, ale tá možnosť mi pripadala absurdná, keďže už niekoľko týždňov som zo seba nedostala ani len jednu jedinú z tých slaných kvapiek, ktoré aspoň na chvíľu uľavia na duši. A pritom som plač tak veľmi potrebovala...

Keby predsa len vypadla, bolo by mi síce trápne, no aj tak som si to priala. Môcť sa dosýta vyrevať a vyliat' zo seba všetok smútok by mi pomohlo. Určite áno.

Mama pritancovala k nám, viditeľne nadšená tým, že sme sa opäť takto pokope stretli, keďže sa to stávalo už len výnimočne, odkedy Kamila emigrovala do Švajčiarska, a prisadla si.

„No čo, ideme jesť? Musíš byť dobre hladná, keď ideš rovno z roboty,“ žmurkla na mňa.

Nuž, najvyšší čas aj s touto pravdou von. Lepšia príležitosť sa už zrejme nenaskytne.

„Nejdem z práce, mami,“ potichu som zo seba vysúkala.

„Stihla si ísť ešte domov?“ neveriacky pozrela na hodiny na chudom zápästí.

„Nie.“

„Aha, odišla si dnes skôr, keďže prišla Kamilka,“ spevavo skonštatovala.

„Nie. Nebola som v práci. Ani dnes, ani včera... ani...“ zhlboka som si vzdychla, „dala som výpoveď, mami.“

Tak, už je to vonku. Nebolo mi však ani zamak ľahšie.

Cítila som na sebe zvedavé a zároveň ustráchané pohľady celej svojej rodiny. Celkom som sa vo vnútri scvrkla a zmeravela.

„Výpoveď?“ prehovoril otec, ktorý dovtedy mlčky spoza novín pozoroval situáciu.

„Nina moja... a to si teraz celé dni zatvorená doma? Sama?“ vzdychla mama.

„Ale no... veď nerobte z toho tragédiu,“ zastala si ma Kamila. „Určite mala na to dobrý dôvod, však?“ pozrela na mňa s náznakom nádeje.

Vôbec nešlo o to, že som dala výpoveď, ale o to, že všetci do jedného – mama, otec a aj Kamila, i keď tá si ma zastávala, vytušili, že sa mi život vymyká spod kontroly. Strata zamestnania nie je až taká hrozná vec, to nie, pokiaľ však nejde o človeka, ktorý robí všetko preto, aby sa izoloval a aby prežil celý zvyšok svojho úbohého života zavretý pred svetom... a hlavne zavretý pred sebou samým.

V skutočnosti to bolo jediné, o čo mi išlo. Zabarikádovať sa vo svojich spomienkach, uzavrieť sa do depresie, smútiť a čakať, kedy zahyniem od žiaľu. Nič viac. Nič menej.

„Veď si vždy rada učila. Hovorila si, že tie decká ťa naplňajú niečím pozitívnym,“ mama tomu nemohla uveriť. „Nepáči sa mi to.“

„To bolo predtým, mami,“ žmolila som si prsty na rukách.

„Rozumiem, že žiališ, no donekonečna to takto nejde. Celkom ťa to skántri. Ja viem, že si ho milovala, že sa ti život rozbil na črepiny, no bolo by na čase pozliepať ich dokopy a začať žiť, Nina. A ty namiesto toho...“ mama potiahla nosom a opakom ruky si zotrela z líca slzu.

Ak mi bolo dovedty na nevydržanie mizerne, v tom momente to bolo ešte horšie.

„Nechaj ju,“ otec vstal, položil zložené noviny do kresla a sadol si k jedálenskému stolu. „Nikto si nevieme ani len predstaviť, ako jej je. A myslím, že žiadne naše rady jej to neuľahčia. Ak sa rozhodla, že chce z práce odísť, tak nemá význam ju presviedčať, že to je nesprávne. Bolo to jej rozhodnutie a my ho musíme rešpektovať.“

Vďaka, vyslovila som v duchu.

„A snažiť sa ju pochopiť a byť jej oporou,“ dodal.

Mama však akoby ho nepočula. Ústa si zakryla dlaňou, zvrážtila obočie a pokrútila hlavou.

„Ninka...“

Kamila tiež na mňa pozerala a snažila som sa identifikovať emóciu, ktorá sa jej odrážala v pohľade. Lútosť? Nie.

Pochopenie? Nie. Strach? Asi áno.

Vstala som a odišla za otcom k stolu, na ktorom bolo rozložené a všetko pripravené na rodinnú večeru. Hladná som síce nebola a už len pri predstave jedla sa mi stiahol žalúdok, ale nedokázala som ostať sedieť na pohovke vedľa sestry a mamy. Priam až hmatateľne som cítila ich obavy o moje zdravie a ako hlasnú sirénu vnímala ich nevyslovenú tichú výčitku.

Sadla som si na stoličku, zvesila hlavu a pokúsila som sa na nič nemyslieť. Na nič. Sústredovala som sa na jednotlivé nádychy a výdychy.

Otec ma zrazu jemne chytil za ruku. Zdvihla som zrak k nemu a aj keď neviem, či ma pochopil, dokázala som z jeho očí čítať spoluúčasť. Pomaly žmurkol a ešte pomalšie sa na mňa usmial. Neboli potrebné žiadne slová, žiadne výlevy, úplne mi stačilo toto jeho gesto na to, aby som cítila jeho oporu.

Aj keď pravda bola taká, že som stále túžila ísť čím skôr domov a mať tento večer za sebou, na okamih som bola vďačná za otcovu prítomnosť. A v podstate za prítomnosť ich všetkých.

Prisadli si aj mama s Kamilou a takmer celý čas sa mlčalo. Len z času na čas som zacítila na sebe niečí ustarostený pohľad a vtedy sa mi jedlo, ktoré som aj tak len s námahou prehltala, takmer zaseklo v krku.

Až pri posledných sústach sa Kamila rozhovorila o práci. Robí v Ženeve v nemocnici na detskom onkologickom oddelení. Nikdy som tam nebola, ale podľa jej opisov počas našich telefonických, či skype-ových rozhovorov, ktoré sme zvykli viesť takmer denne pred tou osudnou nehodou, som si ju vedela živo predstaviť. Kamila sa tam presťahovala a našla si zamestnanie už niečo pred vyše dvoma rokmi a zrejme sa nemienila v dohľadnej dobe nastálo vrátiť.

V ten večer spomínala svojich malých pacientov, niekoľko kolegov a príhod a ja som sa z celej sily snažila počúvať ju.

Hlavne som sa občas usmiala, občas sa zapojila do dialógu, občas som sa snažila byť tou starou Ninou...

Poobedie aj večer sa vliekli a ja som sa horúčkovito pokúšala všetkých presvedčiť o tom, že som v pohode. Že to zvládam a hlavne že zvládam seba samu a svoj žiaľ. Nemohla som pripustiť, aby sa o mňa báli, lebo strach je tá najhoršia ľudská emócia, a tiež som nestála o ich dobre mienené rady. Sama som predsa najlepšie vedela, čo je pre mňa dobré. Zomrieť!

Večer sa príšerne pomaly vliekol.

Po tom, ako som posedela s rodičmi a sestrou, som sa na chvíľu stratila vo svojej starej izbe. Poskytovala mi v tom dome aspoň trochu súkromia a prítmnia.

Izba bola stále taká istá, ako keď som mala sedemnášť, či dvadsať, keď som ju s hlavou plnou plánov opúšťala, no zároveň hrozne iná. Alebo nie, izba nebola iná... to inou som bola ja.

Sadla som si na posteľ a lampu nechala vypnutú. Cez odostreté okno dnu prenikalo v pásoch dosť svetla z pouličného osvetlenia a to úplne stačilo.

Najprv som sa poobzerala okolo, bez spomienok, bez záujmu... ani sama neviem, prečo, a potom som tvár zložila do dlaní.

O chvíľu ma však z mojej samoty vytrhlo zaklopanie. Dvere sa vzápätí otvorili a zaplo sa svetlo.

„Tak tu si,“ s úľavou vzdychla Kamila. „Hľadala som ťa po celom dome.“

„Áno,“ odpovedala som takmer nečujne. „Zhasni, prosím ťa.“

Kamila moju prosbu počúvla a zhasla. A zatvorila dvere.

Počula som jej tiché kroky, ako sa ku mne približujú, cítila som, ako sa prehol matrac pod jej váhou a naďalej som sa ani len nepokúšala zodvihnúť hlavu a pozrieť jej smerom.

„Je ti stále tak mizerne, však? Ako v ten deň, keď sa to stalo,“ pošúchala ma otvorenou dlaňou po chrbte.

Vtedy akoby sa vo mne niečo zlomilo a ja som mala veľkú potrebu niekomu sa vyspovedať. Uľahčiť si na duši a dostať zo seba všetku tú potlačovanú bolesť.

„Nie,“ odvetila som. „Je mi stále horšie a horšie.“

Kamila ma objala a v tom momente som bola vďačná za to, že ju mám a že je teraz tu. A tiež za to, že som tam bola ja a neostala predsa len sama zatvorená v byte.

„Nina, vieš, ja ťa chápem, no takto nemôžeš ďalej žiť. Mama mi hovorila, že sem chodíš málo a často nedáš o sebe ani vedieť. Že sa vyhováraš na nedostatok času, povinnosti a tak, vraj je skôr výnimkou, keď sa ukážeš a aj to hneď utekáš preč. A keď chcú prísť oni k tebe, nikdy nie si doma, alebo ich odmietneš, lebo už máš niečo iné. Ničíš sa a...“

„Na tom nezáleží... na ničom nezáleží, rozumieš? Nič nemá zmysel, Kamila. Vôbec nič.“

„Ja viem, že...“ začala chlácholivo, skočila som jej však do reči.

„Nie, nevieš. Nevieš, aké to je zomrieť zaživa, pretože ja som zomrela. Srdce mi ešte bije, pľúca dýchajú... ale môj život už nie je životom. Každú noc, každé ráno, každú sekundu dňa mi chýba...“ Hrdlo mi opäť tak stiahlo, až som mala pocit, že sa zadusím. „Ja nedokážem bez neho žiť,“ šepala som a hlas mi zúfalstvom preskakoval.

Kamila sa odtiahla, vzala mi tvár do dlaní a nadvihla hlavu tak, aby mi do nej aspoň trochu videla.

„Nina moja,“ šepala. „Je mi jasné, že si nedokážem ani len predstaviť, aké to je pre teba ťažké, no nemôžem pripustiť, aby si sa utrápila. Viem, že ťa to bolí, že smútiš, a to je v poriadku, no strašne si schudla, izoluješ sa od sveta, celkom sa snažíš utopiť vo svojom žiali a to ti nedovolím. Si moja sestra, záleží mi na tebe a aj keď rozumiem tvojmu trápeniu, nedovolím ti, aby si sa mi rozplynula pred očami. Vlastne pred očami nie, pretože ja som skoro stále preč, ale to nemení nič na tom, čo sa ti snažím povedať.“

Mlčky som ju počúvala. Chápe ma? Kládla som si v duchu otázku. Nie, nechápe, inak by ma nechala tak.

„Pozri, Nina,“ pokračovala, „premýšľala som nad tebou a napadlo mi, že ťa zoberiem so sebou do Ženevy. Celý večer mi chodí tá myšlienka po hlave a čím viac nad ňou uvažujem, tým viac si myslím, že je to dobrý nápad. Stačí jeden pohľad na teba a viem, koľká bije. Našich sa ti možno celkom darí klamať, že si v pohode, ale mňa neoklameš. Vieš to, však?“

Presne to som vedela a práve preto som sa bála nášho dnešného stretnutia. Vždy sme si boli veľmi blízke a to, čo na mne nezbadali rodičia, ona vždy áno.

„Pôjdeš so mnou,“ zopakovala.

Nesúhlasne som pokrútila hlavou.

„Čakala som presne takúto reakciu,“ zamrmlala si popod nos a potom o čosi hlasnejšie hovorila ďalej. „Prosím, Nina. Viem, že keby som ťa žiadala, aby si to urobila pre seba, tak nepôjdeš, preto ťa žiadam... preto ťa prosím, urob to pre mňa.“

Opäť som sklopila zrak a otočila hlavou z boka na bok.

„Nina...“ Kamilin hlas bol zastretý a cítila som, že tú prosbu myslí vážne a že aj jej strach o mňa je obrovský, pretože aj keď som jej nepozerala do tváre, počula som v tóne jej hlasu, ako zadržáva slzy. „Lebo sa zbláznim od strachu, čo je s tebou, ak odídem sama.“

Mlčky som civela do zeme a nedokázala som nijako reagovať.

V poslednom čase som nevedela myslieť úplne jasne, pripadala som si, akoby môj mozog celkom zastrela bolesť a aj v tej chvíli v izbe som sa sústredila len na svoje dýchanie. Vníkala som síce sestrin strach, ale nedokázala som naň reagovať tak, ako by som reagovala za iných okolností.

„Nediskutujme o tom, prosím,“ naliehala. „ber to ako hotovú vec. Zbališ sa a o tri dni so mnou odídeš,“ povedala čo najpevnejším hlasom.

Neodpovedala som jej. Stále som sedela nepohnuto ako socha a mala v sebe neznesiteľné prázdno. Ako keby mi niekto nadobro vykradol dušu.

Kamila sa mi opäť pritúlila a strávili sme tak veľkú časť neskorého večera. Potichu sme sa zhovárali o celkom nepodstatných veciach. Hovorila mi o Ženeve, o našom detstve, spomínala na milión maličkostí, ktoré sme spolu prežili... myslím, že to všetko hovorila len preto, aby odvrátila myšlienky niekam inam od mojej straty. A celkom sa jej to chvíľami aj darilo. Dokonca som sa pristihla, ako sa v jednom okamihu usmievam. Bol to síce nepatrný úsmev, no prvý prirodzený za posledné mesiace.

Ráno, keď som sa prebudila, zarazene som si uvedomila, že som stále vo svojej dievčenskej izbe. Zmätene som sa posadila a pozrela na hodinky. Pol jedenástej!

Nechcelo sa mi uveriť, že som zaspala tu a že som spala tak dlho. A vôbec... už samotný fakt, že som neprebdela takmer celú noc ako obvykle, bol pre mňa zvláštny. Ale konečne som sa necítila tak veľmi unavená. Pokúšala som si rozpomenúť, kedy som zaspala, no posledné, čo som si vybavila, bol Kamilin tichý hlas.

Odhrnula som paplón bokom, vstala a vyšla z izby von. Chcela som sa nepozorovane prešmyknúť na chodbu, rýchlo si obuť čižmy, schmatnúť kabát a odísť domov, pretože som si bola istá, že keby si ma všimol niekto z mojej rodiny, tak skoro by ma domov nepustili.

Potichu som privrela za sebou dvere izby a nestihla som sa ani len nadýchnuť, keď už pri mne stála mama. Upodozrievala som ju z toho, že celé ráno striehla, kedy vstanem a tiež z toho, že presne vytušila moje zajačie úmysly.

„Ako si sa vyspala?“ zoširoka sa na mňa usmiala.

Pokrčila som plecami.

„Pod' sa najesť,“ potiahla ma za lakeť. „Urobila som omeletu a navarila čaj.“

„Nie, nie som hladná,“ uvoľnila som si ruku z jej zovretia a otočila sa na odchod.

„Ale...“ mama sa pokúsila o námietku. Bolo mi jasné, že bude argumentovať tým, že *musím* byť hladná a že *musím* jesť a že som hrozne schudla a...

„Nie, ďakujem, mami, ale ponáhľam sa. Najem sa doma,“ rýchlo som odsekla a obula sa.

„Naozaj neostaneš?“ sklamanie a bezmocnosť v jej tóne by sa dali priam chytiť do rúk, také boli výrazné, no skutočne jediné, čo mi vtedy chodilo po hlave, bolo to, ako *musím* ísť domov. Zatvoríť sa pred svetom, sadnúť do svojho kresla, pozeráť na jeho fotku...

„Uvidíme sa neskôr, dobre?“ zľahka som ju pobozkala na líce a zabuchla za sebou dvere.

Mala som šťastie, že Kamila niekam odišla a nemusela som čeliť ešte aj jej presviedčaniu.

Byť bol to najlepšie miesto na svete. A zároveň najhoršie. Všetko mi ho tam pripomínalo, priam som až cítila na pokožke dotyky minulosti a toho, čo kedysi robilo môj život zmysluplným.

Niekde hlboko vnútri som si síce uvedomovala, že nie je správne to, čo robím a že ak neprestanem, zahyniem, no nemohla som inak. Bol to asi slabý hlások potlačovaného pudu sebazáchovy, ktorý som zanietene ignorovala.

Zvalila som sa opäť do kresla, oprela hlavu o opierku a pozerala pred seba bez toho, aby som sa sústredila na nejaký konkrétny bod. Jednoducho som nechala oči civieť neprítomne niekam dopredu na stenu.